

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at <http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content>.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

לנו באר מים חיים חצבת
בלשון ארמית, כי אין בה יודע;
ולתתך חכמה נחל נובע
גרים ותושבים אתה חובבת.

לא אהדלה ספר חן מנחתך,
מנחה מתוקה לי מיין הרקח
רקח אשר יוסיף מזע ולקח.

לך אתנה כבוד על ענותך,
לך אכרעה ברכי, אטה המצח,
וברית שלומי אל תמוט לנצח:

זיהיה זה בתשביעי בחמשה לחדש אֲנִי יוֹסֵף אֶלְמָנְסִי פֶּה פֶּאֲדוּבָה לַפֶּקֶ

Paris, July, 1892.

RICHARD GOTTHEIL.

Samuel Portaleone's Proposed Restrictions on Games of Chance.

AT about the year 1630, Samuel ben Elisha Portaleone drew up a series of suggestions for the regulation of gaming somewhere in Italy. The city for the guidance of whose Jewish inhabitants these proposals were intended is not stated. As may be seen from the text that follows, it is not clear that it was Mantua, where Samuel ben Elisha Portaleone¹ was born. Perhaps the writer was at the time

---

¹ Brit. Mus. Add. MS. 27123, has the following autograph heading on p. 7^a:—: ספר שלישי מהדרשות שחברתי אני הצעיר שמואל בכמ"ר:—: אלישע זלה"ה משער אריה והן דירוש על כל פרשה ופרשה כסדרן שהן כתובות בתורה לדרוש בהן בב"ה מדי שבת בשבתו בע"הו :

The author's usual signature, which does not mention his father's name, occurs in MS. Add. 26991, p. 20^a, where he mentions his brother Solomon, דהחכם ר' שלמה אחי זלה"ה, in whose hand are written the Chiddushim on Alfasi in MS. 27176 and the greater part of Add. 26991; Samuel's signature also occurs in MS. Add. 27124, p. 5, where he writes שער and not משער. The same spelling may be noticed in MS. Add. 27090, p. 143, but the superscription there is not in Samuel's own hand. Mortara in his מזכרת חכמי איטאליא seems unaware that Samuel was born in Mantua, a fact distinctly stated in the text here published.

in San Martino, where we know him to have been settled in 1623.¹ The suggestions are rather roughly written in autograph, on paper, one page of which is already occupied by part of a Hebrew letter describing the Feast of Purim to a non-Jewish friend.

The MS. from which the text is taken is British Museum Additional, 27,176. It runs from page 11*b* to the end of page 13*a*. Some account of this MS. is given in *Hamazkir* vi. 54, for it forms Part III. of No. 286 of the Almanzi MSS. The statement that it belongs to the sixteenth century is clearly wrong, as can be seen by a comparison of the other MSS.² in the British Museum, which are also in Samuel Portaleone's handwriting, and contain dates.

It is not necessary here to attempt a full biography of the writer ; but a few points may be noted. The Portaleone family³ occupied a prominent position in Mantua, but they seem to have left it for a time during the troubles connected with the Thirty Years' War. At the Expulsion in July, 1630, apparently no important member of the family was in Mantua ;⁴ but by the year 1652 we find Benjamin ben David Portaleone settled there as a well-known physician.⁵ Samuel himself delivered a *hesped* in Mantua,⁶ whither he seems to have returned ; so that the connection of the family with that town was very speedily restored. I am able to add another member of the family, Matithyahu bar Isaac Portaleone, who is named in two

¹ Brit. Museum. Add. MS. 27090 p. 143*b*. In the citation in *Hamazkir* v. 105, י"פ"ש is wrongly given : the MS. has י"פ"ש.

² The MSS. concerned, which are all briefly mentioned in *Hamazkir* (iv. 147 ; v. 105, 107, 144 ; vi. 54, 55), are the following seven : Add. 26991 (Almanzi, No. 102), 27090 (196), 27104 (210), 27123 (230), 27124 (231), 27176 (286), 27182 (292). A large portion of these MSS. are written by Samuel himself. The same kind of paper is also employed throughout, and all the MSS. are quarto, except Add. 27182, which is folio. The MS. Add. 27123 in particular contains much information. Samuel cites the names of several of his pupils and of those at whose festivities he officiated, or at whose invitation he preached. I hope to return to the subject in a subsequent article. Some other dates and biographical references are gleaned by Dr. Neubauer from two Bodleian MSS. See Dr. Neubauer's Catalogue column 212 (No. 988), and col. 142 (No. 731).

³ On the Portaleone family, see Steinschneider, *Hamazkir* VI. 48.

⁴ This statement I infer from the omission of any such name from Abraham ben Isaac Massaran's *הגלות והפדות* (Venice, 1634), where a full account is given of the sack of the Mantuan Ghetto, and the return of the Jews thither after a short interval. See Graetz, *Geschichte* X². 49.

⁵ Benjamin's name is found among the signatories to the *Tekanoth*, printed in *שפוט השופטים*, Mantua, 1652.

⁶ MS. Add. 27123, p. 271*b*.

Mantuan publications of 1726 and 1753.¹ Our Samuel was a somewhat voluminous compiler, the most interesting of his works being a MS. volume of sermons in his own handwriting (MS. Add. 27,123). From this MS., several items of which are dated, we find that he was engaged to be married in Mantua on Purim, 1630, *i.e.*, just before the Expulsion (p. 255*b*). Probably the insecurity that followed accounts for the postponement of the marriage till two years later, Elul 8th, 1632 (*ibid.* p. 259*b*). Samuel, besides preparing a series of sermons for delivery Sabbath by Sabbath,² also informs us that he sometimes preached in the vernacular (p. 6*b*). He even cites in one of his discourses two Italian proverbs in the name of his father.³ We find him preaching in סורנייא on Elul 28th, 1626 (p. 172*b*); in Ferrara in 1626 (p. 242*b*); in קולורני, on Chanuka, 1627 (p. 275*b*); in ברשילוי in 1628 (p. 91*b*); in כוסיטו in 1630 (p. 242*b*). In סורנייא he is again in 1630 (p. 228); in Padua in 1633 (p. 148*b*). He must have written many other sermons which are not preserved.

It seems probable that Samuel Portaleone wrote the suggestions that follow during some of these many wanderings, or that he was invited to send suggestions from Mantua. The terms that he uses are, however, quite compatible with the supposition that his plans were intended for the benefit of the Mantuan congregation. It is interesting to notice that a strong outburst of puritanism occurred in Mantua during the first half of the 17th century. Thus a severe sumptuary law was printed in that city in 1644, and from the copy preserved in the British Museum, the sumptuary code then issued was intended to be posted up. The code fills a single sheet in folio, is printed on one side only, and looks quite formidable. The severity of Samuel Portaleone's proposals is thus accounted for. The Mantuans printed a good deal at about this period,⁴ and what is more remarkable, the printing followed very closely on the passing of the regulations.

¹ This name occurs in the סדר והנהגת של חברת ג'ח (Mantua, 1726), and in the constitutions of the society מזל בתולה (Mantua, 1753).

² See note 1 and MS. Add. 27182, which also is autograph, and contains a large number of sermons. In the course of both MSS. he frequently refers to other sermons which are not extant. I hope to give a fuller account of these discourses on another occasion.

³ Add. 27123, p. 113*b*:—'בלע"ז קונייני—ומפי א"א ז"ל שמעתי שהמשל אומ' בלע"ז קונייני—ובשם א"א ז"ל המשל, נוא רדר סי דה פרומיס. סי לאר"ני דא בלע"ז אומר אסאי סא קי נון סא סי טאציר סא, which evidently is the same as the modern Italian proverb *Assai sa, chi non sa, se tacer sa*.

⁴ Besides other publications, mentioned elsewhere in this notice, a little quarto book, סדר הגיטו, was printed in Mantua in 1642. This is not the

Whether the particular suggestions of Samuel Portaleone were ever put into force I have no means of deciding. For the explanation of some of the proposals, I may cite Halberstam's article in the *Graetz Jubelschrift*, pp. 53-62, and the article of Professor Kaufmann (*Ha-asif*, iii. 209), and the references there given. Many points in the document here printed seem to me of sufficient importance to justify a full translation (I.). The text (II.) follows.¹

I.

"The proposal of the Members of the Council is one acceptable at once to God and to all that know the Law and Judgment, and to every man of intelligence who desires to regulate the conduct of himself and his household, who is anxious for the good of the public to put restraints and to do what is right in the eyes of God and man. But in all such cases it is a good and established plan to find other methods which are more acceptable (than your proposals) in the eyes of all, so that no one, whether low or high, whether man or woman, shall, God forbid, fall into error. May God give his support to the good, and annul every evil from his people Israel, that all of them may be worthy of blessing. He that listens to counsels is wise. If it be well in your eyes, I should propose the enactment of the following regulations, in substance if not exactly in the terms which I suggest :—

(1.) No person, whether man or woman, shall be permitted to play any game whether within the Jewish quarter or outside it, before noon; but playing shall be lawful from noon onwards till the afternoon prayer, in summer till four, and in the winter till five o'clock. From that time forwards and till the afternoon of the next day they shall play no game whatever, neither for money nor for money's worth. The penalty for disobedience shall be that the defaulter shall pay over all his winnings to the charity box (or fund), and if he lose he shall give a tithe of the amount he loses in charity as a ransom to his soul for his transgression of this tekana (regulation). The games permitted in this paragraph do not include cards.

---

same work as is mentioned in *Hamazkir* VI. 42; but it deals exclusively with the regulations of householding in the Mantuan Ghetto, and was rendered necessary in part by difficulties arising out of the expulsion in 1630. The regulations are dated 1642.

¹ On the games mentioned, see Löw, *Lebensalter* VIII., ch. 11, and Güdemann's *Erziehungswesen* (1880), p. 60 and elsewhere in his interesting volumes. See especially his notes in the *Graetz Jubelschrift*, p. 63. I can form no precise idea as to the meaning of the קוּפַּת רַחֲמִים, on p. 510. The quotation from הר"א"ה, on p. 511, extends from לְיָמֵי לִוְמָר until כִּצְרִים. It is from the סֵפֶר הַחֲנוּךְ, § 67.

(2.) It shall not be permissible to play cards, and the same law applies to dice, called *dadi*, except on Sundays, Tuesdays, and Wednesdays ; not on Mondays or Thursdays, nor on a public fast, nor on Fridays, out of respect for the coming Sabbath. (On those days) the permission only extends between noon and the afternoon service, and no longer, under the penalty mentioned above.

(3.) Even at the permitted time and game, no man shall play for more than one crown per day, whether he play with one companion or more. If he wins or loses more than a crown in a day, he shall, in regard to all such excess, be liable to the fine mentioned above.

(4.) On New Moon, Chanuka, Purim, and the middle-days of festivals, it shall be lawful to play for double the amount mentioned above, viz., two crowns per day, whether he play in company with one or more, and he who infringes this rule shall be fined as above.

(5.) As regards other games, it shall not be lawful to risk more than half a *lira* at any game played for stakes (*invito*), whether it be draughts or chess, or *cadurim* (= some game with round objects), or lots, and so forth, while at cards they may play according to the rate that they agree with one another, except that no one shall gain or lose more than one crown per day, or during days of joy, two crowns, or during the seven days following a marriage, five crowns per day, and whoever infringes this rule is liable to the fine named above.

(6.) No person, whether man or woman, shall play even at permitted hours and days, and for permitted stakes at the house of any man, unless the express consent of the latter has been obtained in writing. Any one disobeying this regulation shall be fined as above.

(7.) He who plays with a member of a household, such as with a son who is dependent on his father, without the permission of the latter, or with a woman, without the permission of her husband, even though he plays for lawful stakes at permitted hours on permitted days, must regard what he loses as lost, but what he wins shall be accounted as stolen ; and the householder shall be empowered to bring the defaulter before the Jewish authorities, or, with their approval, before the civil Judge, and shall be able to force him to restore all that he has won. Nevertheless, the fine shall still apply that he must give a sum equal to his winnings, or a tithe of the sum he has lost, in charity. In all these fines, his own word shall not be believed, but the evidence must be taken of a credible witness, who shall give testimony concerning him.

(8.) Whoever shall play in forbidden hours, or on forbidden days for more than a *lira*, or on permitted days and times for double the maximum stake fixed as lawful, shall pay, besides the amount due to the charity box, 25 *lire* to the treasury of the Duke, whether the

person concerned wins or loses ; and he who informs against his companion in such a case shall receive a reward, while the other shall be mulcted of the fine ; and it shall be accounted for righteousness to him who tells the truth.

(9.) Whoever disobeys the former tekana before the publication of this new tekana shall pay half a shekel as a ransom of his soul, and the Rabbis who arrange the tekanoth in conjunction with the Council shall release him from the (old) *cherem* (= ban) whether he has offended once or often, but he shall fall under the new regulation without penalty beyond the fine just mentioned to the Charity-box. And it shall be in the power of the Council, with the approval of the aforesaid Rabbis, to divide the fines between seven boxes (or funds) : (a) the box for the Land of Israel, (b) the box for Talmud Torah, (c) the box for burying the dead, (d) the box of Charity, (e) the box for a maiden's dowry, (f) the box for maintaining the poor, (g) the box for redeeming captives. The value of the half-shekel in this matter shall be three and a half *lire*, i.e. ten *soldi*, for each box. An offender who is poor and cannot pay the fine, shall beg for pardon and they shall put upon him the obligation to complete the whole book of Psalms in one month on Sabbath, and he who does it sooner shall be held praiseworthy. They shall invoke a blessing on behalf of those who observe this regulation with the approval of the Rabbis and the Council.

(10.) Whoever disobeys this tekana three times within thirty days, and does not duly pay the fine to charity inflicted in this tekana, then if within three days after the third offence he does not pay the amount fixed as a restraint, then he shall fall under the *cherem* referred to, and shall only be quit therefrom by paying double the fine, and if he has no money at all, or only possesses enough to meet his pressing needs, he shall present himself before one of the Rabbis who drew up that tekana, and he, together with two learned men who are entitled *Chaber* when summoned to read the Law, shall receive the Council's consent to examine into his case, and to pardon his offence if he pays only one tenth of the fine to the boxes ; or they shall inflict upon him a task connected with the Torah as a ransom for his soul on account of his offence ; and he shall be careful in the future. Peace be upon all Israel.

"And now I will express my opinion on the question of inflicting the *cherem*, which has been previously imposed, and I say that the Council and the Rabbis did possess the right to inflict it, for it is not deserving of the designation of 'a stringent regulation which the majority of the congregation cannot bear.' I am able to give testimony in the matter that in the city of

Mantua, my birthplace, the majority of Jews are not players, but only the minority, as is the case, too, in the mass of the Jewish congregations. Therefore the minority must give way to the majority, and the proviso that the *tekana* only referred to the Ghetto does not imply that they may play outside the Jewish quarter, and therefore even in the Jewish quarter itself to prevent greater mischief; but the proviso was only intended as a respectful regard for the civil authorities, and to avoid seeming to infringe the privileges of those who farm the licence to play outside the Jewish quarter. Nevertheless, those who play outside ought to pay a ransom (in charity); but it is a good plan to sanction by other means all that I shall detail, that they may not become amenable to *cheramim*, except under great pressure. And Rabbi Aaron the Levite wrote, in his remarks on the law of 'after the multitude' (Exodus xxiii. 2), that it must not be said that the Rabbis are few, and ought not to outweigh the unlearned many, even though they are as numerous as those who came out from Egypt; hence it is clear that a congregation ought to obey the orders of a majority of the Rabbis and a majority of the Council, and he who breaks through the fence is deserving of punishment. I also think that it would be well to include in this *tehana* that whoever is in the receipt of alms, whether it be the man himself, or his wife, or his children, whether from the box or from private charity, who plays for more than a *lira* with one partner, whether man or woman, even on permitted days and hours, if he wins within the lawful maximum, what he wins shall be his, but he shall give a tenth of his winnings to the charity box if he wins more than a *lira* in one day from one man or more; if he loses, the winner must pay all his winnings above a *lira* to the charity box. If it be proved that he sold his wife's or children's clothes or household utensils to use the proceeds at play, the buyer shall be bound to pay one-fifth to the charity box, and the man who wins from him, even though the winner himself be a poor man, shall pay all the winnings more than a *lira* in one day to the charity box. Subsequently if the treasurers and committee think fit to restore to him a half or the whole of these winnings after three days have elapsed, in accordance with the merits of the case, they may do as they wish, and may absolve him provided that he does not accustom himself to this or similar practices. Each case must be treated on its merits, and with a regard to the failings natural to man.

"Further, if anyone plays outside the Ghetto, even with another Jew, the Jewish authorities shall seek a license from the Duke, none the less to subject the defaulter to the fine of twenty-five *lire* to the Duke's coffers; and in case he cannot pay the fine to imprison him until one of his relatives or friends release him; or if the congrega-

tion wish to pay the fine for him from the communal funds, or the Parnassim wish to pay it, they shall be permitted to do so ; but they shall then be empowered to banish him from the city for six months. In all these cases a simple warning shall be held sufficient, or the public announcement in the synagogue, with the sanction of the ruler, if such be necessary ; or with the sanction of the auditor, and so forth. Further, the power shall be given to the Council and their Rabbis, or to the chief of the Beth Din, with the sanction of a majority of seven good men of the town, given at a meeting of the latter, to conjointly endeavour to lighten the stringency of the *cheramim*, and to substitute the lower form of ban, so that, *e.g.*, the offender against any of these *tekanoth* may not be permitted to go to read the Law in the congregation, nor to be numbered as one for minyan ; nor shall prayers be held in his house if he die before he has duly purged his offence. This penitence shall consist of charitable gifts, or studying the Law on Sabbaths in the congregation, or in fasts in a fixed measure until it is probable that he will never repeat his perverseness. He shall also publicly ask pardon of God, and he shall declare that he regrets his offences or transgressions, and that he asks the Divine forgiveness ; and when they see that he is contrite, they shall receive him again and lighten his punishment ; and when the time has passed they shall absolve him from the *cherem*, and shall include him in the benediction said on behalf of the congregation. Previous to this, when this congregational blessing is recited, they shall say, 'excepting those that transgress the law of the *tekanoth*, which were established to keep the people far from sin, and to bring them near to good conduct,' or some similar phrase. It would be well to make regulations in the sense of these proposals, but it would be best neither to make the penalties too stringent nor to loosen the bonds in the case of those who give themselves over to their passions to separate from the congregation. They shall also appoint a benediction for all who accept the *tekanoth* of the congregation in matters which are a fence to the Law. And the chief principle is that their motive shall be the service of God."

II.

BRITISH MUSEUM MSS. ADD. 27176.

(113) כוונת מעלת אנשי הועד יצ"ו רצויה מאד לפני המקום ולפני כל יודעי דת ודין ולפני כל חכם לב ובעל שכל הרוצה בתקנת עצמו ובני ביתו וחפץ בטובת הרבים למיגדר מלתא ולעשות הטוב והישר בעיני אלקי אדם אכן בכל כיוצא בזה עצה טובה ונכונה למצוא דרכי אחרים המתקבלים

יותר בעיני הכל ולא יבא שום אדם הן קטן הן גדול הן איש הן אשה לירי שום תקלה חיי' והי' יסכים אל הטוב ויבטל כל רע מעל עמו ישראל וכולם יזכו לברכה ושומע לעצה חכם ואם טוב בעיני מעלתכם נראה בעיני לתקן כאשר אזכיר וקרוב לדברי ראוי לתקן אם לא כדברי ממש :

ראשונה שלא יוכל שום אדם בין איש בין אשה לצחוק בשום צחוק בין בשכנות יהודי' בין חוצה לר' קודם חצי היום אלא מחצות ואילך עד שעת המנחה אם בקיץ עד כ"ב שעות ואם בחורף עד כ"ג שעות ומאותה שעה ואילך עד למחרת אחרי חצות היום לא יצחקו בשום צחוק בעולם לא פרוטה ולא שוה פרוטה בקנס לעובר שיתן כל מה שירויח לקופת הצדקה ואם יפסיד יתן המעשר כנגד כל מה שהפסיד לצדקה לפי שעבר על

התקנה לכפרת נפשו וזה הצחוק בשעת ההיתר תהיה שלא בקלפים :

שנית לא יהיה מותר לצחוק בקלפים והיה בקוביא הנק' דא"רי כי אם ביום א' ובוים ג' ויום ד' לא בשני ולא בחמשי ולא בתענית צבור וגם לא ביום ששי מפני כבוד השבת ושעת ההיתר תהיה מחצות היום ואילך עד שעת המנחה ולא יותר כלל וכפי הקנס הנזכר לעיל :

שלישית גם בשעת ההיתר ובצחוק המותר לפי היום והשעה לא יוכל שום אדם לצחוק יותר מעטרה אחת ביום בין עם א' או יותר וכשירויח או יפסיד יותר מעטרה אחת יחול עליו הקנס בדרך הנזכר בכל הנוסף :

רביעית יובן שבר"ח חנוכה ופורים וחול המועד יהיה היתר הצחוק על פי הדרכים הללו הכפל כגון ב' עטרות ליום בין עם אדם א' בין עם ב' או יותר והעובר על זה יחול בקנס הנ"ל וכנ"ל :

חמשת סדר שאר הצחוקות לא יהיה יותר מחצי ליט' בכל צחוק אינוטו בלעז' בין בפספסים בין בנרדשיר בין בכל צחוקות של כדורי' וגורלורג וכיוצא ובצחוק של קלפי' כפי מה שיסכימו ביניה' ובלבד שלא ירויח ולא יפסיד יותר מעטרה אחת ביום כנ"ל ובימי' של שמחה ב' עטרות ובז' ימי חופה חמשה עטרות ליום וכל העובר יפול בקנס הנ"ל :

ששית לא יוכל שום אדם בין איש בין אשה לצחוק בבית שום אדם אפילו בזמן המותר ובוים המותר ואפילו בשיעור הראוי בלתי רשות בעל הבית בכתב מפורש והעובר על זה יפול בקנס הנ"ל וכנ"ל :

(12a) שביעית הצחוק עם בן בית כגון בן הסומך על שולחן אביו בלי רשות האב או עם אשה בלתי רשות בעלה אפי' בשיעור המותר ובוים המותר ובשעת ההיתר אם יפסיד הפסיד לעצמו ואם ירויח יחשב גזל בידו ויוכל הבעל הבית להביאו לפני חכמי ישראל או ברשותם לפני השופט ולכופו שיחזיר כל מה שירויח מלבד הקנס שכל מה שירויח יתן לצדקה כשיעור ההוא ואם יפסיד יתן כשיעור העשירית לצדקה ובכל אלו הקנסות לא יהיה נאמן על פי עצמו אלא ע"י נאמן שיעיד עליו :

שמינית שכל מי שיצחק שלא בשעת ההיתר או שלא ביום ההיתר יותר מליט' אחת או בזמן המותר ויום המותר הכפל מהשיעור הקצוב והמסודר מלבד מה שיהוייב לתת לקופת הצדקה יפול בקנס עשרים וחמשה ליט' לחדר

הדוכוס יר"ה בין המרויח בין המפסיד ומי שילשין את חברו בכך רויח חלקו וחברו יחוייב בקנס וצדקה תיחשב למגיד האמת :

(12b) תשיעית כל מי שעבר על התקנה שעברה עד יום התפרסם תקנה זו החדשה יפרע מחצית השקל לכפרת נפשו והחכמי בעלי התקנות בחברת מעלת הוועד יתירו לו הנזירה בין עבר פעם אחת בין פעמי רבות אכן יכנס בתקנה החדשה בלי נזירה כי אם כפי הקנס שזכרנו לקופת הצדקה ויהיה רשות וכח למעלת הוועד בחברת מעלות הרבני. ההם לחלקם בין ז' קופות קופת ארץ ישראל אחת וקופת תלמוד תורה אחרת וקופת גמילות חסדי אחרת וקופת רחמים אחרת וקופת להשיא בתולה אחרת וקופת פרנסת עניי אחרת וקופת שבויי שביעית ושיעור מחצית השקל לענין זה ג' ליט' וחצי עשרה דינר' לכל קופה ומי שיהיה עני ואין בידו לשלם ויבקש מחילה יטילו עליו עול להשלים כל ספר תהלים כלו בחודש א' ביום השבת וכל הקודם ה"ו משובח ויברכו מי שבירך לכל השומר זאת הכוונה בחברת מעלות הרבני ומעלת הוועד כנ"ל :

עשירית יתקנו שכל העובר ג"פ נגד התקנה הזאת בתוך שלשי יום ולא פרע הקנס לצדקה כראוי לפי התקנה אז יובן שאם במשך שלשה ימים אחר הפעם השלישית לא יפרע השיעור הקצוב דרך סייג כנ"ל אז תחול הנזרה ההיא ולא יפטר מהנזרה עד יפרע כפל הקנס ואם אין לו או שהוא דחוק ילך לפני א' מהרבני בעלי התקנה והוא בחברת שני בעלי תורה הנקי בשם חברי בעלייתם לקרוא בתורה יהיו מורשי ממעלת הוועד לפשפש בדינו ולמחול לו על מה שעבר אפי' עיי שיתן עשירית הקנס לקופות או יטילו עליו עול תורה לכפרת נפש על מה שעבר ויזהר להבא ושי לכל ישראל :

אחיה דעני הטלת החרם שהוטל כבר ואומר אני שהרשות היה במעלת הוועד ובמעלות הרבני להטילו ואינה נקראת גזרה שאין רוב הצבור יכולי לעמוד בה ואני עד בדבר שיעיר מנטובה ארץ מולדתי אינה מולידה רוב ישראל צחקנים אלא הם המיעוט כמו שעל הרוב הם כל הקהלות הלכך המיעוט נגרר אחר הרוב ומה שפירשו שהתקנה היא בנט בלבד לא שיהיה מותר לכם לצחוק חוץ משכונת היהודים ובשביל כן יותר להם לצחוק גם בשכונת היהודים כדי שלא יבואו לידי קלקלה יותר גדולה אלא לא פירשו זה כי אם משום כבוד המלכות שלא יהיו כמבטלים רשות השוכרים רשות הצחוק שחוץ לשכונת היהודים מ"מ בודאי הצוחקים בחוץ ראויים לכפרה אלא שעצה טובה יש בדבר לתקן בסיינים אחרים כל מה שאפרש ולא יטפלו בחרמים אם לא בדוחק גדול וכת' הרא"ה בדיון אחרי רבים שאין לומר שכת חכמים מועמת לא תכריע כת בורים מרובה ואפילו כיוצא מצרים הלכך מסתברא שראוי לקהל לשמור דברי רוב החכמים ורוב הועד והפורץ נדר צריך כפרה : (13a) עוד נראה לי שראוי לכלול בתוך התקנה שכל מי שהוא מקבל צדקה בין הוא בין אשתו בין בניו בין מהקופה בין שיש לו מסודר דרך צדקה אשר יצחק יותר מליטרא אחת עם אדם א' בין

איש בין אשה אפילו ביום המותר ובשעה המותרת כפי הסדר אם ירויח כפי השיעור המותר כל מה שירויח יהיה שלו אכן יתן העשירית לקופה של צדקה בכל מה שירויח יותר מליטרא ביום א' מאדם א' או יותר ואם יפסיד כל מה שירויח עמו יותר מליטרא יחוייב להחזיר לקופה של צדקה ואם יתברר שמכר בנדי אשתו או בניו או בנותיו או כלי הבית לצחוק הקונה יחוייב לתת החמישית לקופה של צדקה אכן המרויח ממנו אפילו היה גם הוא עני כל מה שירויח יותר מליטרא אחת ביום א' יחוייב לתת כל המותר לקופה של צדקה ואח"כ אם יראה בעיני הנבאים והפרנסים לתת לו ולמחול לו החצי או כלו לאחר נ' ימים לפי צורך השעה יעשו כרצונם ומחלו לו ובלבד שלא ירניל עצמו בכך וכיוצא בו והכל לפי השעה ולפי מה שהוא אדם :

עוד בל מי שיצחק חוץ לגט היא שכונת היהודים אפילו עם יהודי אחר יקבלו רשות ממעל' הדוכוס יריה שעל כל פנים יפול בקנס עשרים וחמשה ליט' לחדר הדוכוס ואם לא ימצא בידו מה ליתן יענש בבית האסורים עד יפרה מאחד מקרוביו או אוהביו ואם ירצו הקהל לפדותו משל צבור או הפרנסים אז יהיה הרשות בידם להדיחו מהעיר בעד ששה חדשים ובכל כיוצא בזה תספיק ההתראה או ההכרזה בבית הבנסת ברשות האדון אם יצטרכו לכך או ברשות מעלת השומע וכיוצא עוד יהיה הרשות ביד מעלת הוועד והרבנים שלהם או הרב הזקן בהסכמת רוב שבעה טובי העיר במעמד שבעה טובי העיר שישאו ויתנו יחד להקל עונשי החרמים ולהחליף העונש בנזיפה בלבד כגון שלא יוכל העובר על א' מתקנת הללו לילך לקרוא בתורה בצבור ולא לימנות בכלל עשרה ולא ילכו להתפלל בביתו אם ימות תוך הזמן בלי תשובה הנוגה ושיעור התשובה תהיה או בצדקה או בעסק תורה בשבת בצבור או בתעניות בשיעור קצוב עד שקרוב הדבר שלא יחזור לסורו עוד וגם יבקש מחילה מאת ה' בקהל ויאמר שהוא מתחרט על המעות שמעה או העבירות שעבר ומבקש מחילה מהמקום ב"ה וכל שיראו בו שצנע יקבלוהו ויקלו מעליו העונש ואחרי עבור הזמן יתירוהו ויכללוהו בכלל מי שבירך וקודם לכן כשמברכים הציבור יאמרו מלבד העוברים על דת התקנות שנתקנו להפריש העם מעון ולקרבת אל הזכיות וכיוצא וקרוב לאלו הדברים ראוי לתקן ושלא להכביד יותר מדאי וגם לא להתיר הרצועה למפקידים עצמם ביד יצרם לפרוש מן הצבור ויתקנו מי שבירך לכל מי שמקבל על עצמו תקנות הצבור בדברים שהם סייג לתורה ועקר הדברים שתהיה כוננתם לשמים :

I. ABRAHAMS.

ON SOME MISPLACED PASSAGES OF SCRIPTURE.

In a note contributed to the JEWISH QUARTERLY REVIEW for January, at p. 347, I ventured to suggest that the middle part of